

Aðalfundur í FA 1997

ÁKI BERTHOLDSEN

FA skal spjaða til við vágafúsum pengum

Ósmund Berg úr Skopun tók undir við uppskotinum, hann vísti m.a. til øll tey tøk, arbeiðararóslan á Tvøroyri hevði tikið, eisini í ringum tíðum.

Eitt gott uppskot

Eisini Ingeborg Vinther segði, at stjórnin í FA var samd um, at hetta var eitt gott uppskot.

– Men vit hava eisini tosað nógv um, hvussu ein tilíkur grunnur kann fíggiast.

Hon segði, at tað, sum kemur inn í 0,5% limagjaldinum røkkur ikki longri, enn tað longu ger, so har er einki at taka av.

– Vit mugu so seta okkum at hugsa um, hvussu vit kunnu gera ein grunn, sum henda.

– Tað greitt, at ein grunnur sum hesin má hava stórt stovnsfæ fyrri at kunna fáa so nógvá rentu, at tað munar nakað, tí tað er skjótt at brúka pengar úr einum slíkum grunni, segði Ingeborg Vinther.

Hon legði afturat, at skal grunnurin fíggiast av limagjaldinum er eingin vegur uttanum at hækka limagjaldið hækka úr 0,5%, sum tað er nú, upp í 0,75%, ella kanska upp í 1%.

Fyri kjakfund í høyst

Símun Abrahamsen skeyt upp, at málið varð lagt fyri kjakfundin, sum verður í høyst.

Har kunnu lokalfeløgini og meginlagið víðgerða ymisk mál, serliga tað stóra málið um, hvaðani grunnurin skal fáa intøkur frá.

Hildibjörg Brattalið tók eisini undi við uppskotinum. Men eisini hon vísti á, at er ikki vilji at betala í grunni, fæst heldur einki úr honum.

Hon minti á, hvussu var við ALS.

– Í nógv ár var stór mótstøða á aðalfundi í FA ímóti ALS og tað var eitt tógvið stríð at fáa limir okkara at góðtaka ALS.

– Men hvar høvdu vit verið nú, um ALS ikki var, spurdi hon.

Hildibjörg Brattalið segði, at royndirnar vistu, at skulu verkafólk hava nakrar sømdir, nýðast tey at betala sjálvi.

Hon skeyt upp, at nevndin arbeiðdi víðari við hesum og legði málið fyrri aftur á komandi aðalfundi, har tað kundi fáa eina veruliga víðgerð

Hvør betalur, hvør fær

Karla Einarsson var heldur ivasom.

Hon segði, at tað var ein spurningur, hvussu hesin grunnurin kundi verða fíggiast. Og hon segði, at tað kundi blíva ein stóruspurningur um, hvør skuldi fáa úr grunni.

Tí var hon ímóti.

Dánjal av Rana, formaður í Fylking tók undir við uppskotinum. Hann segði, at royndir vistu, at tað, verkafólk skuldu hava, máttu tey útvega sjálvi.

Tað mest nátturliga var at lata nevndini málið at arbeiða víðari við, helt hann.

Hann legði afturat, at tað er skjótt at fáa pengar í grunni.

Lata limirnir 1% í grunni, fær hann yvir trýggjar milliónir um árið.

Hann reisti eisini spurningin um, ikki FA skuldi leggja tað fyrri arbeiðsgevur at vera við at betala einum grunni, sum hesum.

Hann vísti eisini á, at pengarnir úr grunni kunnu røkka langt, tí av tí at feløgini í Havn og í Klaksvík ikki eru limir í FA, verða umsóknir haðani heldur ikki víðgerðar.

Hinvegin verða tað útjaðaraøkini, sum koma at fáa.

– Vit mugu ómøguligt gera sama mistak umaftur, sum vit gjørdur við ALS, tí so verður tað einki serligt eftirmáli, vit fara at fáa frá okkara eftirkomrum, segði Anna Reynstind.

Einki serligt eftirmáli

– Gera vit sama mistak umaftur, sum vit gjørdur við ALS, verður tað einki serligt eftirmáli, vit fara at fáa frá okkara eftirkomarum sum.

Anna Reynstind í Miðvági mælti fundarfólki til at hugsa langt fram í tíðina.

Hon helt, at FA mátti ikki undir nøkrum umstøðum biða líka leingi við hesum sum dráð varð við málinum um ALS.

Hon helt, at tað var ógvuliga umráðandi at byrja beinanvegin um tað so enn var í smáum.

– Kanska fáa vit ikki so

nógv burturúr tí sjálvi, men vit mugu eisini hugsa um okkara eftirkomarar.

Kanska fáa teir nýttu úr einum grunni, sum hesum segði Anna Reynstind.

Hon helt, at hetta mátti ómøguligt detta niðurfyrri aftur. Gera vit sama mistak umaftur, sum vit gjørdur við ALS, verður tað einki serligt eftirmáli vit fara at fáa frá okkara eftirkomarum, segði Anna Reynstind, sum alt fundarfólkið klappaði fyrri, táid hon settist aftur.

Aðalfundurin samtykti, at stjórnin skuldi arbeiða víðari við málinum og skal leggja tað fyrri aftur.

Sandoyingar vilja hava Føroya Arbeiðarafelag uppí vinnulívið.

Á aðalfundinum hjá FA skeyt Sands arbeiðarafelag upp, at FA setir ein stuðulgrunn a stovn, sum skal stuðla burðardyggum verkætlanum til frama og gagns fyrri limir felagsins.

Heimasandsmenn halda, at grunnurin skal hava eitt stovnsfæ uppá minst fimm milliónir, áðrenn hann byrjar at lata stuðul.

– Grunnurin skal fíggiast á jøvnum føti við aðrar grunnar, sum FA hevur

– Grunnurin skal óngantíð eiga meiri enn 25% eini verkætlan og tað skal ikki vera ein treyt, at hann hevur nevndarlim teimum feløgum, hann stuðlar.

Sandoyingar siga, at stórt arbeiðsloysi hevur verið leingi og av tí sama er minni peningur ímillum fólk.

– Kortini eru hugskot um ymsar ætlanir. Men tey flestu lokalfeløgini eru so veika, at tey hava ikki ráð at stuðla nøkrum.

Hinvegn halda sandingar, at FA hevði verið ført fyrri at stuðla ymsum góðum

– Sandoyggjin er púra „bedøva“ av arbeiðsloysi og tað sær ikki út til at nakar vaknar.

Ringar tíðir eru eisini ring fyrri fakfeløg. Tí eigur Føroya Arbeiðarafelag at gera sitt til at fáa fólk til arbeiðis.

Ein máti er, at FA spjaðar til við vágafúsum pengum, sigur Marius Clementsen, sum var talsmaður hjá Sandoyingum

uppskotum úr einum felags grunni.

Púra „bedøva“.

Marius Clementsen segði, at sandoyingar vistu, hvørjar avleiðingar vinnuloyssi hevði.

– Øll oyggin er púra „bedøva“, og tað tykist ikki sum um hon vaknar aftur, segði hann.

Hann segði, at ringar tíðir eru eisini ringar fyrri fakfeløgini og mælti tí til, at FA gjørdi sitt til, at fáa fólk aftur í arbeiði.

Uppskotið hjá sandngum fekk dygga undirtøku á aðalfundinum.

Arbeiðsleys fara at missa útgjald

F.A. finst at, at samband fæst ikki við ALS

Líkt er nú til, at umstøðurnar hjá arbeiðsleysum nú yrra í ALS.

Á aðalfundi í FA varð funnist at teimum ætlanum, sum stýrið fyrri ALS hevði.

M.a. er ætlanin, at tey, sum eiga minni útgjald enn 25% av teimum 70%, sum fult gjald er, skulu fara úr ALS í tvey ár, men so skulu tey koma í skipanina aftur við fullum gjaldi.

Ingeborg Vinther vísti á, at arbeiðsleys kunnu verða í skipanini í 798 dagar í einum fimm ára skeiði.

Aftaná tað er einki at gera. Tað ger, at nógv fólk eru farin úr ALS, eini 1000, men bara 200 eru komin undir forsoy.

– Tað vísir seg sum um ALS er blivin ein stovnur, hvørs fremsta endamálar er at savna pengar innundir seg, segði hon.

Hon fannst eisini harðliga at, at tað var so ringt fáa samband við umboðini hjá teimum tímaløntu í ALS stýrinum.

– Tað er vónleyst at fáa samband við okkara umboð og hon kunnar ikki feløgini um, hvørjar ætlanir eru. Tað nyttar heldur ikki at biðja

ALS um tilfar, tí vit fáa einki svar

Tað er enntá so galið, at okkara umboð ikki so frægt sum tekur undir við teimum broytingaruppskotum, vit koma við, segði Ingeborg Vinther. Tí hava vit at kalla onga ávirkan á ALS longur, hóast vit javnan fáa at víta at skipanin er okkara.

Andrias Berglið, sum umboðar fiskimenn og útróðrarmenn segði, at hann hevði mótmælt, at fólk skulu biða í tvey ár, áðrenn tey sleppa í aftur ALS.